

I. ངོས་ལེན་གཙོ་དོན།

གནས་སྐབས་བཅུད་དོན།

- རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་འབད་མི་འདི་གིས་ རན་གཞི་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་གི་གོ་བཟུང་འཕམ་སྐྱེ་ལས་ཟུར་ཁ་བཏོན་ཏེ་བཞག་ལུ་གི། ལྷིལ་ ༢༠༡༢ རན་ཡང་ང་བཅས་གིས་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་གི་དམིགས་གཏང་ ལས་རིམ་ནང་ལུ་བཅུག་ས་མ་ཚུ་གས་པས།^༣
- ལྷིལ་ ༢༠༠༡ ལས་ ད་ལྟོ་ཚུ་ཚོ་ད་གི་བར་ན་ འབྲེལ་ལུ་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་གི་རན་གཞི་བཀག་ཐབས་འདི་ དམངས་གཙོ་འགྲུབ་གི་འགོ་འཁྲིད་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ རན་གཞི་འདི་བཀག་ཐབས་གི་དོན་ལུ་རྒྱ་བསྐྱར་ཚིལ་བུ་འབད་གནང་སྟེ་འབྲེལ་གི་ཚུ་ཚད་དུ་ལས་མར་ཡང་ གཞུང་གི་འབྲེལ་ལས་ཡང་སྐྱེ་མང་ལས་བྱེད་ཚོགས་པ་ཚུ་དང་གོ་སྐབས་བསྐྱར་འབད་དེ་ རན་གཞི་འདི་ག་དེ་དག་དྲག་མར་ཕབ་འབད་ནི་ལུ་ཁས་སྐྱེས་འབྲེལ་གི།^༤
- འབྲེལ་ལུ་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་ཨེ་དང་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་ ཨེ་དྲི་མི་བཀག་ཐབས་དང་མར་ཕབ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཐབས་ཤེས་ཅན་གི་འཆར་གཞི་^{༡༡} རན་ཡོད་པ་མ་ཚད་ (ཨེ་ཆ་ཨེ་མི་ ༢༠༡༢-༢༠༡༤) རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེ་མང་རྒྱལ་ཁབ་མཉམ་འབྲེལ་གི་ཐོག་ལས་ལེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་བསྐྱར་དེ་ནང་ཡང་ རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་པའི་རན་གཞི་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་བཀག་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ རྒྱང་གསེབ་ལས་སྐྱེ་ཞབས་ཏེ་གི་འགོ་འཁྲིད་འབྲེལ་བཟུང་གི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ཅན་གི་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབད་ནི་ཚུ་ཚུ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།^༥
- རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་འབད་དེ་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་དང་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་ཨེ་བྱི་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་དོན་ལས་ ལྷོ་ཨེ་ཤ་ སྐྱེ་མང་རྒྱལ་ཁབ་ ལུ་ཚུ་གས་གི་མ་དདུལ་ལས་རིམ་གི་འབྲེལ་ལས་ འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ མ་དདུལ་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོབ་མི་ཅིག་ཨིན།^༦

II. རན་གཞི་རྩ་མེད་བཏང་ནི་འགོ་རིམ།

- ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་རན་གཞི་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པའི་མི་རྒྱུ་ལུ་ རན་གཞི་བཀག་ཐབས་གི་ཞབས་ཏེ་ག་ ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ཟུང་འགོ་ཡར་སེང་བཏང་ནི་དང་ རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་པའི་རན་གཞི་དང་ དེ་ལྟུ་མཚན་ངོ་མ་ཚུ་ཏེ་གོ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་གི་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་ལུ་གཙོ་བོ་བསྐྱོན་མ་ཨིན།
- རྒྱང་གསེབ་ཞབས་ཏེ་ག་ཚུ་ཡང་ཏེ་མ་རང་ ལོ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་ རན་ལུ་གཙོ་བོ་བསྐྱོན་ནི་ཨིན་ དེ་ཡང་ཐེ་ཕུག་ སྤུང་ཚོགས་གི་དང་ དག་ལེགས་ལུ་ག་དང་བསམ་གྲུབ་ལྟེངས་མཁའ་ལུ་ཨིན། དེ་ལས་རྒྱུ་མ་ཅིག་ཚོང་ཁག་སོ་སོ་ནང་ལུ་ ཞབས་ཏེ་ག་འདི་འགོ་བཅུག་ས་ནི་ཨིན།
- རན་གཞི་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་དང་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་ཨེ་བྱི་གི་གོ་བཟུང་འཕམ་སྐྱེ་ལས་རིམ་ཚུ་གི་ནང་ལུ་ ལས་རིམ་འདི་ནང་མོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་པའི་ རན་གཞི་

བར་སྟོན་	ཚོད་བརྒྱུས་	ལོ་
བཟག་དཔྱད་རིག་པ་		
རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་གི་ཚོད་བརྒྱུས་ ཟུངས་ཁ་ ^{༢, ༣}	༩,༠༠༠	༢༠༡༠
རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ནང་འཁོད་གནས་ ཟུངས་གི་བརྒྱ་ཆ་	-	-
རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་འབྲེལ་	-	-
སྤྱིའི་གཏང་ལུས་འབྲེལ་ལས་རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ ལུས་འབྲེལ་གི་ཟུངས་ཁ་མཐོ་ཤོས་	-	-
ན་གཞི་ན་རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་ ལས་བཞེན་པའི་ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་ འབྲེལ་	-	-
རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་ ཨེ་ཆ་ ཨེ་བྱི་བཟུན་བཟུན་ཐོབ་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་གི་སྐྱེ་བཅོས་མཐོ་འདོད་ཡོད་ མི་འདི་ཟུངས་ཁ་	-	-
རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ལུས་འབྲེལ་ལས་བཞེན་ པའི་ རན་གཞི་སི་ཕི་ཡི་སི་གི་དང་འབྲེལ་	-	-

བུ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས།

འབྲེལ་ལས་སོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་འབད་བའི་ནམ་ དུས་ལུ་ མོ་མཚན་ལུ་བས་	-	-
ལག་ལེན་འབྲེལ་འབྲེལ་	-	-
ན་ཉིང་ལོང་ལུ་རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་ འབད་མི་ཚུ་བཟག་དཔྱད་འབད་མི་	-	-
བཀག་ཐབས་ཤེས་ཡོན་	-	-
འདས་པའི་ལྷན་ནང་ མཚན་མ་གཅིག་པའི་བར་ རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ལུས་འབྲེལ་འབད་བའི་སྐྱེ་བུ་	-	-

ལས་རིམ་ཅན་གི་གནས་སྐབས།

རོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ ལས་འབྲེལ་བཀག་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ ཨེ་ཆ་ཨེ་བྱི་ལུ་ཟུང་འགོ་ བཏང་བཏང་	-	-
--	---	---

5. HIV & AIDS Data Hub for Asia-Pacific (2012). Global AIDS Response Progress and Universal Access Combined High Level Meeting Targets. Bangkok, HIV & AIDS Data Hub for Asia-Pacific.
6. Godwin, J. (2012). Sex Work and the Law in Asia and the Pacific: Laws, HIV and human rights in the context of sex work. Bangkok, UNDP Asia-Pacific Regional Centre and UNFPA Asia Pacific Regional Office.
7. WHO Regional Office for South East Asia (2010). HIV/AIDS in the South-East Asia Region Progress Report 2010. New Delhi, World Health Organization.
8. Choden, T. (2011). "New strategic measures in place to fight HIV/AIDS." Retrieved 9 May, 2012, from http://www.bhutanimes.bt/index.php?option=com_content&task=view&id=3018&Itemid=64.
9. Settle, E., S. Khan, et al. (2010). Developing a successful GFATM regional proposal to strengthen community responses to HIV among MSM and TG in South Asia. XVIII International AIDS Conference. Vienna, International AIDS Society.
10. Royal Court of Justice, Bhutan. (2004). "Penal Code of Bhutan." from http://www.judiciary.gov.bt/html/act/PENAL_CODE.pdf.
11. Centre for Global Public Health (2010). Sexual Behaviors and Networks in Thimphu, Bhutan: A Rapid Assessment. Manitoba, Centre for Global Public Health (CGPH).
12. Wangmo, P. (2008). "How gay are Bhutanese gays?" Retrieved 9 May, 2012, from <http://www.bhutanobserver.bt/how-gay-are-bhutanese-gays/>.
13. Tshering, N. and P. C. Wangdi (2012). Personal Communication. D. Solares. Thimphu, National STI and HIV/AIDS Control Program and UNDP.
14. Godwin, J. (2010). Legal environments, human rights and HIV responses among men who have sex with men and transgender people in Asia and the Pacific: An agenda for action. Bangkok, UNDP.
15. Wangdi, N. (2012). Meeting Notes: Introductory Remarks, Ministry of Health, Bhutan. National Stakeholders Meeting on Advocacy and HIV Prevention among MSM and Transgender People, Paro, Bhutan.
16. Asia Pacific Coalition on Male Sexual Health (APCOM) Report on mapping of MSM groups, organizations, and networks in South Asia. APCOM Report, 2008. Bangkok.

ཀྲུལ་ཁབ་གྱི་པོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ ལུས་འབྲེལ་ཅན་གྱི་པར་བསྐྱིག་འབད་དེ་ཡོད་མི་གི་རེ་འདུན་དེ་ཡང་ གཤམ་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི་ གནས་ཚུལ་ཁབ་བསྐྱིག་འབད་ནི་ གོང་འཕེལ་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་ལེགས་ཤོམ་འཐབ་བཅུག་ནི་ གྲོས་བསྡུར་སྤོང་སྤོང་བསྐྱེད་བཅུག་སྟེ་ དེ་ལས་གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ལུ་ བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ནི་ལུ་ གནས་ཚུལ་གྱི་ནི་དང་ བརྗོན་བསྐྱེད་བསྐྱིག་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན་པས། མཉམ་ཚུབ་ལས་ཚོགས་གཅི་རང་ཨིན་ཅུང་ གོ་གནས་དང་མིང་ རྒྱུ་ཚུ་ཅིག་གི་ཐོག་ལས་ ལཱ་འབད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་ལམ་གྱི་ལག་ལེན་རོ་མ་ལུ་ ཆ་གནས་དང་བསམ་འཆར་བཤད་ནི་ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་ཅུ་ལས་མིན་འདུག། འདི་བཟུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་རང་སྤྱི་ཚུབ་ལས་ཚོགས་ཚུ་གི་བར་ན་ བརྗོན་ལུགས་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་ལམ་ཁབ་ཀྲུལ་ཁབ་གྱི་ ཡིག་ཆ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་མཉམ་ཚུབ་སྟོ་ཨེ་ཤ ལྷ་མང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་ཐང་སྡེ་ལའི་ལས་རིམ་ཐོག་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་གྱིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ པོ་རྒྱུ་ཚུ་གི་བར་ན་ ལུས་འབྲེལ་ཅན་གྱི་པར་བསྐྱིག་འབད་ཡོད་མི་འདི་

རྒྱལ་ཁབ་གནད་དང་གནད་གྱི་ལུང་ཚོུགས་ནང་གནད་སྤྱད་སྟོ་ཨེ་ཤ ལུ་གོ་གནས་གནད་དང་ གོ་གནས་གནད་དང་ www.aidsdatahub.org ལུ་གོ་གནས་གནད་དང་།

KEY CONTACT INFORMATION

Civil Society	Government	UN Country Team
Not available.	Namgay Tshering Programme Manager, NACP Thimphu, Bhutan ntshering@health.gov.bt	Dr. Ruben F. del Prado Country Coordinator, UNAIDS Nepal Kathmandu, Nepal delprador@unaids.org

